

FAQ

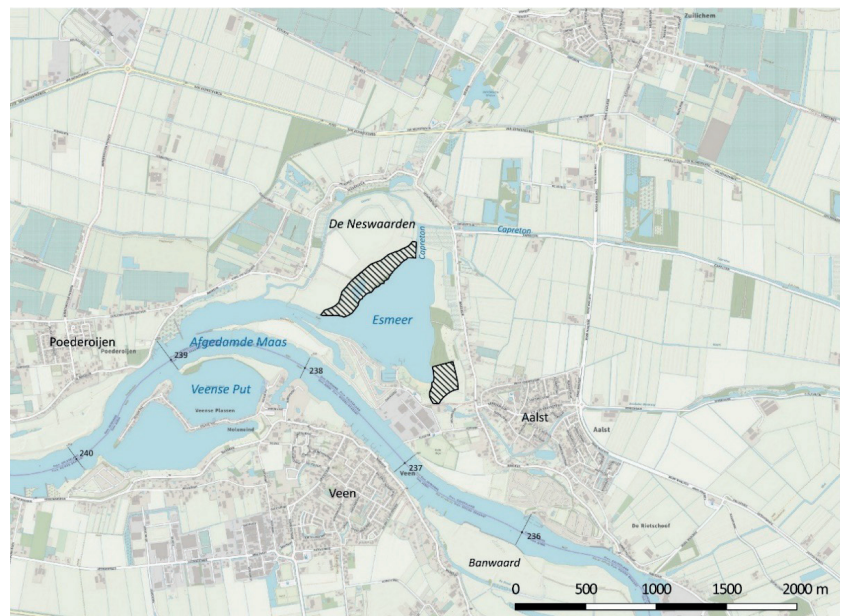
Natuurlijke oeversinrichting Esmeer

(onderdeel van De Neswaarden)

1 Wat is de aanleiding voor de herinrichting?

Staatsbosbeheer en de gemeente Zaltbommel zien goede mogelijkheden voor een opwaardering van zowel de natuur-, recreatieve als de belevingswaarden van natuurgebied De Neswaarden. Hiervoor is in 2019 een inrichtingsvisie opgesteld. De herinrichting bestaat in hoofdzaak uit twee onderdelen: een gedeeltelijke verondieping van het Esmeer en het verlagen van oevers. De deulitwerking waar het nu over gaat, betreft enkel het verlagen van de oevers aan de noord- en zuidzijde van het Esmeer (zie figuur 1), zodat de getijdenwerking vanaf de Afgedamde Maas en het Esmeer tot in het gebied reikt. Dit past binnen de overkoepelende gebiedsvisie.

Figuur 1. De ligging van de projectgebieden is met een zwarte arcering aangegeven. Bron ondergrond: OpenTopo.

2 Wat is het doel van de herinrichting?

Door de herinrichting willen we aan de noordwestzijde van het Esmeer een goede uitgangssituatie creëren voor de ontwikkeling van riviermoeras/rietmoeras (zie figuur 2); een schaars en waardevol ecotoop. Een goed ontwikkelde rietoever heeft naar verwachting ook een klein positief effect op waterkwaliteit in het gebied. Het is de bedoeling om het Capretonwater, dat vanuit het binnendijks gebied vrij voedselrijk water aanvoert, vooral via dit zogenoemde helofytenfilter te kunnen zuiveren.

Aan de zuidoostzijde van het Esmeer wordt een getijdenbekken gerealiseerd (zie figuur 3). Het doel van dit bekken is om wat waterbeweging langs het aangrenzende zwemstrand te realiseren. Daardoor wordt het water beter ververst en neemt de kwaliteit van het water toe. Ook wordt een verbinding met de waterloop vanuit Aalst gerealiseerd. Daarmee wil waterschap Rivierenland de waterkwaliteit in het dorp weer een positieve impuls geven.

Figuur 2. Het verbeeldend inrichtingsplan van het noordelijke deelgebied.

Figuur 3. Het verbeeldend inrichtingsplan van het zuidelijke deelgebied.

3 Wat gaat er precies gebeuren?

Staatsbosbeheer heeft voor haar eigendommen een samenwerkingsovereenkomst gesloten met K3 voor de herinrichting van de oevers van het Esmeer. Het gaat hierbij specifiek om de natuurlijke inrichting van de oevers door kleiwinning aan de noord- en zuidzijde van de plas. Deze deelgebieden zijn respectievelijk 8,6 ha en 3,9 ha groot. Aan de noordzijde en zuidzijde van het Esmeer wordt het maaiveld verlaagd door een deel van de kleilaag weg te graven, zodat de oevers natter worden en er zo een goede uitgangssituatie ontstaat voor de ontwikkeling van riviermoeras/rietmoeras.

Het overige deel van de oevers heeft reeds een natuurlijk karakter met onder andere zachthoutoibos. Hier vinden geen werkzaamheden plaats.

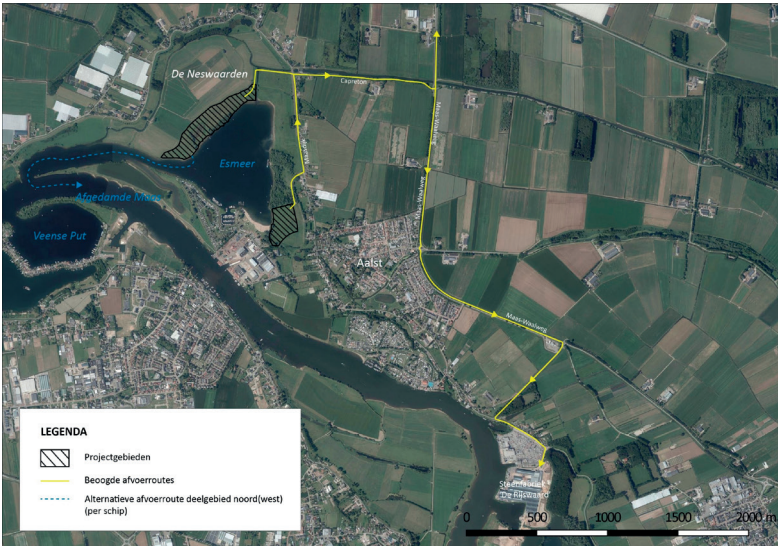
K3 verzorgt in afstemming met Staatsbosbeheer de planuitwerking, communicatie (o.a. met de klankbordgroep), voerde regie op het onderzoekstraject en heeft de benodigde (uitvoerings)vergunningen aangevraagd. Delgromij (een dochteronderneming van K3) voert straks de regie op de uitvoering van het project.

In beide deelgebieden neemt de interactie met de rivier, waar nog enige getijdenwerking is, door de maaiveldverlaging toe. Met de herinrichting wordt dan ook ingezet op de ontwikkeling van riviernatuur en de plant- en diersoorten die hierbij horen.

4 Welke werkzaamheden vinden plaats en wat zijn de transportroutes?

Voor het realiseren van de maaiveldverlaging en de aanleg van het getijdenbekken wordt een hydraulische graafmachine ingezet. De bij de herinrichting vrijkomende klei wordt als grondstof afgevoerd naar steenfabrieken, waar er bakstenen en dakpannen van worden gemaakt. De herinrichting wordt vanuit de opbrengsten van de kleiwinning gefinancierd.

De klei uit het noordelijke deel wordt per vrachtwagen of per schip uit het gebied afgevoerd (zie figuur 4). Voor de afvoer per as via de Capreton en de Maas-Waalweg moet een tijdelijke brug over de aan het projectgebied grenzende watergang worden gerealiseerd. Vanuit het zuidoostelijke deelgebied wordt de klei per vrachtwagen afgevoerd via achtereenvolgens de Maasdijk, Capreton en de Maas-Waalweg (zie figuur 4). Bij de situering van de rijroutes worden de Zaaivaard, Veerdam en de kern van Aalst ontzien.

Figuur 4. Kaart met beoogde transportroutes.

Voor de natuurlijke afwerking van beide deelgebieden wordt mogelijk een shovel ingezet. Een shovel zorgt tevens voor het in lijn met de werkzaamheden verleggen van de rijplaten, indien daartoe vanuit de bodemgesteldheid of weersomstandigheden aanleiding is.

5 Wat is de status van het project?

Voor het project is door de gemeente Zaltbommel en Rijkswaterstaat respectievelijk een omgevings- en een watervergunning verleend. Binnenkort wordt door de provincie Gelderland de ontwerp ontgrondingsvergunning ter inzage gelegd. Daarmee komt de concrete uitvoering van het project in zicht (zie ook de volgende vraag en antwoord).

6 Wat is de planning en hoe lang duren de aanlegwerkzaamheden?

Als alles volgens plan verloopt, is het de bedoeling om in het derde of vierde kwartaal van dit jaar te starten met de aanlegwerkzaamheden. K3 en Staatsbosbeheer organiseren voorafgaand aan de start nog een informatiemoment om de omgeving hierover bij te praten.

Vanaf de start wordt het totale project in een periode van 7 tot 10 jaar uitgevoerd (afhankelijk van de vraag naar klei door steenfabrieken), waarbij telkens in kleine aaneengesloten deelgebieden wordt gewerkt. Op deze wijze kan de natuur zich al tijdens de uitvoering

ontwikkelen. Daarnaast zorgt dit voor geleidelijke aanvoer van de keramische klei naar steenfabrieken. Deze werkwijze voorziet daarmee in een duurzame benutting van hoogwaardige grondstoffen.

De werkzaamheden worden opgestart in het zuidoostelijke deelgebied. In overleg met de gemeente Zaltbommel en de omgeving is besloten om de werkzaamheden in dit deelgebied - gelet op het nabijgelegen recreatiestrand met een parkeerplaats - in een relatief kort tijdsbestek van twee jaar uit te voeren (binnen het recreatiesizoen vinden geen werkzaamheden plaats). Hiermee wordt eventuele hinder voor de directe omgeving zoveel mogelijk voorkomen.

In beide deelgebieden wordt in korte aaneengesloten periodes gewerkt. Er is dus niet continu materieel in de gebieden aanwezig.

7 Waar kan ik terecht als ik vragen heb?

U kunt contact opnemen met een van de volgende personen:

Thomas Nusselein
Senior Projectleider
Gebiedsontwikkeling
T: 024 348 88 55
E: t.nusselein@K3.nl

Jildert Hijlkema
Gebiedsontwikkelaar
T: 024 348 88 52
E: j.hijlkema@K3.nl